

Ügyszám: NAIH-973-3/2014/V.

Állásfoglalás az egyéni választókerületi szavazókörök jegyzőkönyveinek megismerhetőségéről

[...] részére

[...]

Tisztelt Asszonyom!

Bejelentéssel fordult a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (a továbbiakban: Hatóság), amelyben az kifogásolta, hogy Juhászné dr. Baráth Mária jegyző, mint az illetékes választási iroda vezetője, megtagadta közérdekű adatigénylésének teljesítését.

Az Ön elmondása szerint 2014. április 7-én közérdekű adatigényléssel fordult Juhászné dr. Baráth Máriához, amelyben a Budapest 12. számú országgyűlési egyéni választókerülethez tartozó valamennyi szavazókör szavazóköri jegyzőkönyvének elektronikus (szkennelt) másolatát kérte.

Az adatigénylésre válaszul a jegyző 2014. április 11-én kelt levelében (ügyiratszám: 2/11-16/2014.) hivatkozott az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 2. § (5) bekezdésére, amely szerint „[a] közsféra információinak további felhasználására vonatkozóan törvény az adatszolgáltatás módjára és feltételeire, az azért fizetendő ellenértékre, valamint a jogorvoslatra vonatkozóan e törvénytől eltérő szabályokat állapíthat meg”. Ezt követően kitért a választási eljárásról szóló 2014. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 202. § (1) bekezdésére, amelynek értelmében a szavazóköri, valamint a választási eredményről jegyzőkönyvet kell készíteni. E jegyzőkönyv egy példánya az illetékes választási irodában a szavazást követő három napon belül megtekinthető [Ve. 204. §]. A jegyző álláspontja szerint ezért a választási eljárás nyilvánossága szempontjából a Ve. speciális rendelkezéseket állapít meg, amelyre tekintettel az Infotv. 28. § (1) bekezdésére alapítottan benyújtott kérelem teljesítésére nincs mód. Leveléhez a jegyző csatolta továbbá a Fővárosi Választási Iroda 2014. április 10-én kelt állásfoglalását is (ikt. Szám: FPH071/15-163/2014.).

A Hatóság az ügyben az Infotv. 38. § (3) bekezdés a) pontja alapján vizsgálatot indított.

Az ügyben a Hatóság állásfoglalása - a rendelkezésére álló adatok alapján - a következő:

1. A Hatóság mindenekelőtt felhívta a jegyző figyelmét arra, hogy az Infotv. 2. § (5) pontjában foglaltak, vagyis a közsféra kezelésében lévő közadatok újrahasznosítás céljára történő rendelkezésre bocsátásának szabályairól a közadatok újrahasznosításáról szóló 2012. évi LXIII. törvény szól, amelynek 1. § (4) bekezdés a) pontja kifejezetten kiveszi a törvény hatálya alól „az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló törvény szerinti közérdekű adatok megismerésére irányuló” igényeket. Az adatigénylés megtagadásnak indokával összefüggésben ezért sem lehet hivatkozni az Infotv. 2. § (5) bekezdésére.

2. Az Infotv. 3. § 5. pontja értelmében közérdekű adat az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévő és tevékenységére vonatkozó vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon vagy formában rögzített információ vagy ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől, így különösen a hatáskörre, illetékességre, szervezeti felépítésre, szakmai tevékenységre, annak eredményességére is kiterjedő értékelésére, a birtokolt adatfajtákra és a működést szabályozó jogszabályokra, valamint a gazdálkodásra, a megkötött szerződésekre vonatkozó adat.

A Hatóság felhívta a jegyző figyelmét arra, hogy a Ve. 2. § (2) bekezdése értelmében a választási szervek rendelkezésére álló adatok - törvényben megállapított kivétellel - nyilvánosak. Ebből következően a Ve. 202. § (1) bekezdése szerinti, a választási iroda kezelésében lévő jegyzőkönyvek tartalma **közérdekű adatnak minősül**.

Az Infotv. 26. § (1) bekezdése értelmében a közfeladatot ellátó szervnek vagy személynek (a továbbiakban együtt: közfeladatot ellátó szerv) lehetővé kell tennie, hogy a kezelésében lévő közérdekű adatot és közérdekből nyilvános adatot - az e törvényben meghatározott kivételekkel - erre irányuló igény alapján bárki megismerhesse.

Az Infotv. 28. § (1) bekezdése szerint a közérdekű adat megismerése iránt szóban, írásban vagy elektronikus úton bárki igényt nyújthat be. a törvény értelmében - főszabály szerint - a közérdekű adat megismerésére irányuló igénynek az adatot kezelő közfeladatot ellátó szerv az igény tudomására jutását követő legrövidebb idő alatt, legfeljebb azonban 15 napon belül tesz eleget.

Ezzel összefüggésben a Hatóság felhívta a jegyző figyelmét arra, hogy a Ve. valóban tartalmaz speciális szabályt a közérdekű adatigényléssel kapcsolatban, a 2. § (3) bekezdése ugyanis kimondja, hogy „[a] választás kitűzése és a választás eredményének jogerőre emelkedése közötti időszakban az [Infotv.] rendelkezéseit a választási szervek **azzal az eltéréssel alkalmazzák, hogy a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatok megismerése iránti igénynek haladéktalanul, legfeljebb 5 napon belül tesznek eleget**”. Az Ve. tehát csupán annyiban tartalmaz eltérést az Infotv.-ben foglaltaktól, hogy az adatigénylés teljesítésének határidejét lerövidíti.

3. A közérdekű adatok megismeréséhez fűződő alapjog nem abszolút. Az adatok hozzáférhetővé tétele bizonyos esetekben korlátozható az adatigénylők számára. A Ve. ugyanakkor - figyelemmel a fent idézett 2. § (3) bekezdésére - nem tartalmaz speciális előírásokat az információszabadság korlátozásával összefüggésben, ezért ebben a tekintetben kizárólagosan az Infotv. 27. §-ában foglaltakat kell figyelembe venni. Eszerint:

„27. § (1) A közérdekű vagy közérdekből nyilvános adat nem ismerhető meg, ha az a minősített adat védelméről szóló törvény szerinti minősített adat.

(2) A közérdekű és közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez való jogot - az adatfajták meghatározásával - **törvény**

a) honvédelmi érdekből;

b) nemzetbiztonsági érdekből;

c) bűncselekmények üldözése vagy megelőzése érdekében;

d) környezet- vagy természetvédelmi érdekből;

e) központi pénzügyi vagy devizapolitikai érdekből;

f) külügyi kapcsolatokra, nemzetközi szervezetekkel való kapcsolatokra tekintettel;

g) bírósági vagy közigazgatási hatósági eljárásra tekintettel;

h) a szellemi tulajdonhoz fűződő jogra tekintettel

korlátozhatja.

(3) Közérdekből nyilvános adatként nem minősül üzleti titoknak a központi és a helyi önkormányzati költségvetés, illetve az európai uniós támogatás felhasználásával, költségvetést érintő juttatással, kedvezményel, az állami és önkormányzati vagyon kezelésével, birtoklásával, használatával, hasznosításával, az azzal való rendelkezéssel, annak megterhelésével, az ilyen vagyont érintő bármilyen jog megszerzésével kapcsolatos adat, valamint az az adat, amelynek megismerését vagy nyilvánosságra hozatalát külön törvény közérdekből elrendeli. A nyilvánosságra hozatal azonban nem eredményezheti az olyan adatokhoz - így különösen a védett ismerethez - való hozzáférést, amelyek megismerése az üzleti tevékenység végzése szempontjából aránytalan sérelmet okozna, feltéve hogy ez nem akadályozza meg a közérdekből nyilvános adat megismerésének lehetőségét.

(3a) Az a természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely az államháztartás alrendszerébe tartozó valamely személlyel pénzügyi vagy üzleti kapcsolatot létesít, köteles e jogviszonnyal összefüggő és a (3) bekezdés alapján közérdekből nyilvános adatra vonatkozóan - erre irányuló igény esetén - bárki számára tájékoztatást adni. A tájékoztatási kötelezettség a közérdekből nyilvános adatok nyilvánosságra hozatalával vagy a korábban már elektronikus formában nyilvánosságra hozott adatot tartalmazó nyilvános forrás megjelölésével is teljesíthető.

(3b) Ha a (3a) bekezdés alapján tájékoztatásra kötelezett a tájékoztatást megtagadja, a tájékoztatást igénylő a tájékoztatásra kötelezett felett törvényességi felügyelet gyakorlására jogosult szerv eljárását kezdeményezheti.

(4) A közérdekű adatok megismerése korlátozható uniós jogi aktus alapján az Európai Unió jelentős pénzügy- vagy gazdaságpolitikai érdekére tekintettel, beleértve a monetáris, a költségvetési és az adópolitikai érdeket is.

(5) A közfeladatot ellátó szerv feladat- és hatáskörébe tartozó döntés meghozatalára irányuló eljárás során készített vagy rögzített, a döntés megalapozását szolgáló adat a keletkezésétől számított tíz évig nem nyilvános. Ezen adatok megismerését - az adat megismeréséhez és a megismerhetőség kizárásához fűződő közérdek súlyának mérlegelésével - az azt kezelő szerv vezetője engedélyezheti.

(6) A döntés megalapozását szolgáló adat megismerésére irányuló igény - az (5) bekezdésben meghatározott időtartamon belül - a döntés meghozatalát követően akkor utasítható el, ha az adat megismerése a közfeladatot ellátó szerv törvényes működési rendjét vagy feladat- és hatáskörének illetéktelen külső befolyástól mentes ellátását, így különösen az adatot keletkeztető álláspontjának a döntések előkészítése során történő szabad kifejtését veszélyeztetné.

(7) Jogszabály a döntés megalapozását szolgáló egyes adatok megismerhetőségének korlátozására az (5) bekezdésben meghatározottnál rövidebb időtartamot állapíthat meg.

(8) E fejezet rendelkezései nem alkalmazhatók a közhitelű nyilvántartásból történő - külön törvényben szabályozott - adatszolgáltatásra."

A jegyzőkönyvek nyilvánosságának korlátozása csak az Infotv. idézett rendelkezésében meghatározott esetekben lenne lehetséges, azonban Juhászné dr. Baráth Mária mint az illetékes választási iroda vezetője, nem hivatkozott egyik körülmény fennállására sem. Ezzel összefüggésben mindazonáltal a Hatóság felhívta jegyző figyelmét arra, hogy a választási eljárás nyilvánosságát a Ve. 2. § (1) bekezdésében foglalt alapelvek között említi. Ennek hatálya alá tartozik - többek között - a választások eredményének nyilvánossága is. A szavazóköri jegyzőkönyvek megismerhetősége alapvető fontosságú, hiszen e dokumentumok tartalmazzák a szavazás hivatalos eredményét, az online rendszerbe felvitt adatok ugyanis csak tájékoztató jellegűek. Ezt az álláspontot erősíti meg a Nemzeti Választási Iroda, valamint a Hatóság elnökének nyilatkozatai is.

Tekintettel arra, hogy a jegyzőkönyvek megismerhetősége sem a Ve., sem pedig az Infotv. alapján nem korlátozható, az Ön közérdekű adatigénylésének megtagadása jogellenes volt. A Hatóság következképpen megállapítja, hogy Juhászné dr. Baráth Mária mint az illetékes választási iroda vezetője, megsértette az Ön közérdekéből nyilvános adatok megismeréséhez fűződő jogát.

A fentiekre tekintettel a Hatóság az Infotv. 56. § (1) bekezdése alapján felszólította Juhászné dr. Baráth Máriát arra, hogy haladéktalanul bocsássa az Ön rendelkezésére a megismerni kívánt jegyzőkönyvek szkennelt másolatát.

A személyes adatok védelmét és a közérdekű adatok nyilvánosságát érintő ügyben forduljon a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz továbbra is bizalommal.

Budapest, 2014. április

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár